

LIETUVOS METROLOGIJOS INSPEKCIJOS VIRŠININKAS

ĮSAKYMAS DĖL MATAVIMO PRIEMONIŲ IR FASUOTŲ PREKIŲ RINKOS PRIEŽIŪROS TEISINĖS METROLOGIJOS SRITYJE PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2015 m. sausio 15 d. Nr. 11V-8
Vilnius

Įgyvendindamas 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 765/2008, nustatančio su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 339/93, (OL 2008 L 218 p. 30) 18 straipsnio 5 dalį:

1. T v i r t i n u Matavimo priemonių ir fasuotų prekių rinkos priežiūros teisinės metrologijos srityje programą (toliau – programa) (pridedama).

2. P a v e d u:

2.1. Lietuvos metrologijos inspekcijos viršininko pavaduotojai Natalijai Bražunienei organizuoti programos pateikimą kitoms valstybės narėms ir Europos Komisijai bei kontroliuoti programos vykdymą;

2.2. Bendrųjų reikalų skyriui paskelbti programą Lietuvos metrologijos inspekcijos interneto svetainėje.

Viršininkas

Algirdas Skripėta

Parengė

Natalija Bražuniene

2015-01-15

PATVIRTINTA

Lietuvos metrologijos inspekcijos
viršininko 2015 m. sausio 15 d.
įsakymu Nr. 11V-8

Matavimo priemonių ir fasuotų prekių rinkos priežiūros teisinėje metrologijoje programa

LIETUVOS RESPUBLIKA

Bendra informacija

Sektorius – Teisinė metrologija.

Rinkos priežiūros institucija – Lietuvos metrologijos inspekcija.

Programos trukmė – 6 metai, pradžia - 2010 m. sausio 1 d.

Programos peržiūra – pirmoji 2010 m., toliau - ne rečiau kaip kartą per dvejus metus.

Atsakingas už programą – Lietuvos metrologijos inspekcijos viršininkas Algirdas Skripėta;

el. p.: metrinsp@metrinsp.lt, algirdas.skripeta@metrinsp.lt; tel. +370 5 277 8768.

Kontaktinis asmuo – Natalija Bražunienė, el. p.: natalija.brazuniene@metrinsp.lt; tel. +370 5 212 2301.

Programos parengimo tikslas

Matavimo priemonių ir fasuotų prekių kiekio rinkos priežiūros srityje įgyvendinti EP ir Tarybos Reglamentų (EB) Nr. 764/2008 ir (EB) Nr. 765/2008 nuostatas dėl laisvo prekių judėjimo ir abipusio pripažinimo principų taikymo bei su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus.

Programa parengta vadovaujantis EP ir Tarybos Reglamento (EB) Nr. 765/2008 18 str. 5 dalies nuostata.

Programos parengimą reglamentuojantys ir susiję teisės aktai:

- Reglamentas (EB) Nr. 765/2008;
- Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymas;
- Matavimo priemonių techninis reglamentas;
- Neautomatinių svarstyklių techninis reglamentas;
- Fasuočių produktų kiekio ir matavimo indų kontrolės techninis reglamentas;
- Direktyva 86/217/EEB;
- Direktyva 2004/22/EB;
- Direktyva 2009/137/EB;
- Direktyva 2009/34/EB (71/316/EEB direktyvos nauja redakcija);
- Direktyva 2009/23/EB (kodifikuota redakcija);
- Direktyva 75/107/EEB;
- Direktyva 76/211/EEB;
- Direktyva 2007/45/EB.

Lietuvos metrologijos inspekcija (toliau – LMI) yra valstybės paskirta kontrolės įstaiga, kurios veiklos ir sprendimų galiojimo ribos apima visą Lietuvos teritoriją. LMI misija – atlikti teisinę metrologinę priežiūrą – ginti vartotojus ir valstybės interesus nuo neteisingo matavimo padarinių, apsaugoti šalies rinką nuo neatitinkančių reikalavimų matavimo priemonių ir fasuotų prekių. LMI strateginis tikslas – užtikrinti, kad teisinio metrologinio reglamentavimo objektams priskirtos matavimo priemonės ir jų būklė bei gamamos ir rinkai tiekiamos fasuotos (maisto ir ne maisto) prekės atitiktų teisinės metrologijos reikalavimus.

LMI, vykdydama rinkos priežiūrą, kontroliuoja, kaip gamintojai, pardavėjai ir naudotojai, naudodami matavimo priemonės atsiskaitymams tiesioginio pardavimo sandoriuose, atsiskaitant už suteiktas paslaugas ir prekes, kai nuo jų kiekio matavimo priklauso kaina, bei kitose teisinio metrologinio reglamentavimo srityse (sveikatos apsaugoje, veterinarijoje, aplinkosaugoje, darbų saugoje), atlikdami banko, mokesčių, pašto operacijas, matavimuose, kai nuo jų rezultatų priklauso baudos ar žalos atlyginimo dydis, laikosi Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo ir kitų teisinę metrologiją reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų; pagal savo kompetenciją tiria ir nagrinėja Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo pažeidimus, vykdo paskirtųjų įstaigų priežiūrą, atlieka Lietuvos matavimo priemonių valstybės registro tvarkytojo funkcijas, teikia informaciją Europos Komisijai ir kitų valstybių narių įgaliotoms institucijoms apie pažeidimus, nustatytus vykdant rinkos priežiūrą teisinės metrologijos srityje. LMI taip pat vykdo matavimo indų (talpų) ir fasuotų prekių kiekio, nurodyto ant fasuočių ar etiketėse, kontrolę.

LMI uždaviniai – vykdyti nuoseklią rinkai tiekiamų matavimo priemonių ir matavimo indų, fasuotų prekių teisinę metrologinę priežiūrą, parduodant sveriamų, skaičiuojamų, matuojamų, dozuojamų prekių kiekio kontrolę, užkertant kelią teisinės metrologijos reikalavimų neatitinkančioms fasuotoms prekėms, matavimo priemonėms ir matavimo indams patekti į rinką, draudžiant šių reikalavimų neatitinkančias matavimo priemones ir matavimo indus naudoti, operatyviai užkertant kelią pažeidimams teisinės metrologijos srityje.

LMI per metus atliks vidutiniškai apie 4000 kontrolinių patikrinimų.

Programos įgyvendinimo priemonės:

- Bendradarbiauti su Muitinės departamentu, Valstybine mokesčių inspekcija ir kitomis rinkos priežiūros institucijomis užtikrinant, kad teisei metrologijai priskirtos matavimo priemonės, fasuotos prekės, matavimo indai (butelinės matavimo talpos), neatitinkantys derinamuosiuose Bendrijos ir Lietuvos teisės aktuose nustatytų teisinės metrologijos reikalavimų bei galintys kelti grėsmę visuomenės ir vartotojų-interesų apsaugai, būtų pašalinti iš rinkos ar apribotas jų tiekimas rinkai, naudojimas ir kad būtų atitinkamai informuota visuomenė, nustatytais atvejais pranešta Europos Komisijai ir valstybėms narėms;
- sudaryti ūkio subjektams lygiavertes sąlygas sąžiningai konkuruoti, užtikrinant garbingą prekybą ir garbingą ekonominės veiklos vykdytojų elgesį vieni kitų atžvilgiu, kiek tai susiję su laiku atliekamomis atitinkamomis atitikties įvertinimo procedūromis ar bandymais, prieš pateikiant gaminius galutiniam vartotojui, pirkėjui;
- bendradarbiauti su Lietuvos rinkos priežiūros ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių rinkos priežiūros institucijomis, siekiant suvienodinti rinkos priežiūros veiksmus, rizikos veiksnių vertinimą ir kitus svarbius aspektus dėl konkrečių gaminių;
- rengti rinkos priežiūros iniciatyvas siekiant užtikrinti, kad suinteresuotos kompetentingos valstybių narių institucijos dalytųsi ištekliais ir techninėmis žiniomis, organizuojant bendrus mokymus rinkos priežiūros institucijų atstovams, rengiant jungtinius tikrinimus;
- siekti bendradarbiauti su trečiųjų kaimyninių šalių rinkos priežiūros institucijomis ir prireikus organizuoti mokymus matavimo priemonių ir fasuotų prekių rinkos priežiūros klausimais;
- į patikrinimų planus įtraukti bendrus patikrinimus su kitomis rinkos priežiūros institucijomis.

Įgyvendinti projektai ir veiklos tobulinimas

Fasuotų produktų kiekio rinkos priežiūrai įsteigtas Matavimų ir tyrimų skyrius, kuris akredituotas pagal LST EN ISO/IEC 17025:2005 standarto reikalavimus (2014 m. rugsėjo mėn. perakredituotas) fasuotų produktų masės ir tūrio bandymams atlikti. Jais remiantis, inspektoriai priima sprendimus.

2007 m. LMI įdiegta informacinė sistema „Teisinė metrologinė priežiūra“. Sistemoje patikrinimo aktų ir pridėdamų dokumentų formos unifikuotos, matavimų rezultatai apskaičiuojami naudojant programines skaičiuokles, daugeliu atvejų patikrinimų dokumentai įforminami tikrinimo vietoje, kas leidžia žymiai mažiau trukdyti tikrinamus ūkio subjektus. Tobulinant informacinę

sistemą, 2010 m. įdiegtas automatinis duomenų paėmimas iš Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenų bazės apie ūkio subjektų sumokėtas baudas.

Tobulinant LMI veiklą, įdiegtos verslą kontroliuojančių institucijų veiklos optimizavimo priemonės, diegiami pažangūs veiklos modeliai dėl rizikų vertinimo. Patikrinimuose naudojama 12 rizikingiausių ūkio subjektų kontrolinių klausimynų, padedančių mažinti ūkio subjektams priežiūros našta. Ūkio subjektai konsultuojami LMI kompetencijos klausimais. Įdiegta vienodo konsultavimo telefonų praktika. LMI įdiegta ūkio subjekto informavimo prieš 10 d. d. apie planinį patikrinimą praktika, planuojami ir atliekami bendri patikrinimai su kitomis priežiūros institucijomis. LMI yra pritarusi Deklaracijai dėl pirmųjų verslo metų. LMI inspektoriai, įgyvendindami Deklaracijos nuostatas, tikrinimų ir konsultavimo metu įteikia Deklaraciją pirmus metus veikiantiems ir pirmą kartą tikrinamiems ūkio subjektams, kartu pateikdami informaciją, kur jis turėtų kreiptis iškilus klausimams, susijusiems su LMI prižiūrima sritimi. LMI interneto svetainėje paskelbtas Teisės aktų, reglamentuojančių LMI veiklą ir įtvirtinančių teisinės metrologinės priežiūros reikalavimus, sąrašas. LMI interneto svetainėje skelbiami veiklos efektyvumo ir rezultatyvumo vertinimo kriterijai, kontroliniai klausimynai, patikrinimų planai, konsultavimo renginiai ir kita ūkio subjektams aktuali informacija.

Vystydama bendradarbiavimą su kitų ES valstybių narių ir trečiųjų šalių teisinės metrologinės priežiūros institucijomis, LMI 2014 m. 5 d. d. vizitui priėmė Makedonijos metrologijos biuro (TAIEX projektas) delegaciją. Ateityje bus toliau stiprinamas LMI veiklos koordinavimas su kitomis rinkos priežiūros institucijomis, atliekami su jomis susieti patikrinimai, vystomas bendradarbiavimas su kitų ES valstybių narių metrologinės priežiūros institucijomis, teikiama metodinė pagalba trečiųjų šalių metrologinės priežiūros institucijoms.

Planuojant veiklą didesnis dėmesys bus skiriamas stebėjimo (monitoringo) procedūrų tobulinimui, galimos pažeidimų rizikos ir priežiūros naštos mažinimo ūkio subjektams pokyčio analizei, atsižvelgiant į rizikos veiksnius tam tikrose veiklos srityse pagal gautus vartotojų ir ūkio subjektų skundus bei kitų priežiūros institucijų prašymus. Didesnis dėmesys bus skiriamas teisinės metrologijos pažeidimų prevencijai bendradarbiaujant su valstybės, savivaldybių institucijomis, visuomene ir konsultuojant verslininkus, šviečiant juos vartotojų teisių pažeidimų klausimais.

Vykdamatavimo priemonių būklės ir naudojimo kontrolę ypatingas dėmesys bus skiriamas 2009 m. įsigaliojusios Komisijos direktyvos 2009/137/EB, iš dalies keičiančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/22/EB dėl matavimo priemonių nuostatas dėl matavimo priemonių prieduose MI-001–MI-005 nustatytų didžiausių leidžiamųjų paklaidų, nuostatų, perkeltų į Matavimo priemonių techninį reglamentą, įgyvendinimui. Tuo bus siekiama užtikrinti, kad nebūtų piktnaudžiaujama matavimo priemonių didžiausia leidžiama paklaida ir sistemingai teikiama nauda vienai iš sandorio šalių, taip pat bus reikalaujama šių matavimo priemonių apsaugos nuo pernelyg tendencingo paklaidos poslinkio nustatytose paklaidų ribose.

PRIDEDAMA. Matavimo priemonių ir fasuotų prekių rinkos priežiūros 2015 m. planas, 3 lapai.

MATAVIMO PRIEMONIŲ IR FASUOTŲ PREKIŲ RINKOS PRIEŽIŪROS 2015 M. PLANAS

TEISINĖ METROLOGIJA

Šalis: Lietuva

Priežiūros institucija: Lietuvos metrologijos inspekcija

Atsakingas už sektorių asmuo: Algirdas Skripeta

El. paštas: metrinsp@metrinsp.lt, algirdas.scripeta@metrinsp.lt

Eil. Nr.	Taikomi ES teisės aktai (direktyvos)	Teisinio metrologinio reglamentavimo sritys	Teisinio metrologinio reglamentavimo objektai (matavimo priemonės, fasuotų prekių kiekis)	Kontroliuojami matavimo priemonių naudotojai, matavimo priemonių ir fasuotų prekių gamintojai, importuotojai ir pardavėjai	Patikrinimo tipas ir motyvacija	Susieti bendri patikrinimai su kt. institucijomis ir bendradarbiavimas
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	2009/137/EB 2004/22/EB 2009/34/EB 2009/23/EB	Atsiskaitymai tiesioginio pardavimo sandoriuose	Naftos produktų, automobilinių dujų įpylimo kolonėlės, automatinės ir neautomatinės svarstyklės, įvairios talpyklos, tūrio, ilgio, ploto, kelių matmenų ir kt. matavimo priemonės	Naftos produktų, automobilinių dujų degalinės, gamybos, prekybos, supirkimo, viešojo maitinimo įmonės, turgavietės ir kt.	Planiniai patikrinimai dėl ankstesnių patikrinimų neigiamų rezultatų, netikėti patikrinimai pagal gautus skundus ir VMI, FNIT ir kt. kontrolės institucijų prašymu	LMI, savivaldybių atstovai, policija, VMI ir VMVT, ŽT, VNMPI ir kt. kontrolės institucijos
2.	2009/137/EB 2004/22/EB 2009/34/EB 2009/23/EB	Atsiskaitymai tarp ūkio subjektų ir su vartotojais už energetinius ir kt. išteklius	Šilumos, karšto ir geriamojo vandens, dujų įvadiniai ir butuose įrengti skaitikliai, matavimo sistemos, naftos produktų ir pieno talpyklos ir kt. matavimo priemonės	Šilumos, karšto ir geriamojo vandens, dujų, gamybos bei tiekimo įmonės, pieno gamintojai, naftos produktų terminalai ir kt.	Planiniai patikrinimai dėl tiekėjų prisiimtų įsipareigojimų vykdymo, pagal verslininkų ir vartotojų skundus	LMI, savivaldybių atstovai, VMI
3.	2009/137/EB 2004/22/EB 2009/34/EB 2009/23/EB	Matavimai mokesčių apskaitai ir atsiskaitymams	Etilo alkoholio, alkoholinių gėrimų, naftos produktų gamybos ir apskaitos, taksometrai ir kt. matavimo priemonės	Etilo alkoholio, alkoholinių gėrimų, naftos produktų gamybos ir pardavimo, taksi paslaugas teikiančios įmonės ir kt.	Planiniai patikrinimai ir apskaitos sistemų schemų derinimo bei skaitiklių plombavimo darbai	LMI, VMI
4.	2009/34/EB	Sveikatos	Medicinos prietaisai su	Sveikatos priežiūros	Planiniai patikrinimai dėl	LMI, VASPVT

2009/23/EB	apsauga	matavimo funkcija, vaistų gamybos matavimo priemonės	įstaigos, ligoninės, sanatorijos, globos namai, vaistinės, veterinarijos vaistinės ir kt.	ankstesnių patikrinimų neigiamų rezultatų	LMI, VMI, VDI, VNMPI
5. 86/217/EEB 2009/34/EB 2004/22/EB	Darbų sauga	Išmetamųjų dujų analizatoriai, optinių, akustinių, vibracijos, geometrinį dydžių, jėgos, judesio, slėgio ir kt. fizikinių parametru matavimo priemonės, hidrometeorologijoje naudojamos matavimo priemonės	Motorinių kelių transporto priemonių remonto ir aptarnavimo, padangas ir suskystintų dujų įrangą montuojančios įmonės, jūrų, oro uostai, geležinkeliai, meteorologinius ir kt. matavimus atliekančios įmonės.	Planiniai patikrinimai dėl ankstesnių patikrinimų neigiamų rezultatų, pagal vartotojų skundus	LMI, VMI, VDI, VNMPI
6. 2009/34/EB 2004/22/EB 2009/23/EB	Aplinkos apsauga	Oro, dirvožemio, vandens užterštumo, jonizuojančios spinduliuotės ir kt. matavimo priemonės	Antrines žaliavas superkančios įmonės, aplinką teršiančios ir taršos matavimus atliekančios įmonės ir kt.	Planiniai patikrinimai dėl ankstesnių patikrinimų neigiamų rezultatų	LMI, VMI
7. 2009/34/EB	Matavimai, kai nuo jų rezultatų priklauso baudos, žalos atlyginimo dydis	Kraujo (alkoholio kiekio) tyrimus atliekančios įstaigos, kelių policija, naftos produktų cisternas ir kt. talpyklas naudojančios įmonės	Kraujo cheminių matavimų priemonės ir sistemos, alkotesteriai, matavimo ruletės, talpyklos ir kt.	Planiniai patikrinimai ir netikėti patikrinimai VMI, FNNT, MD prašymu, pagal vartotojų skundus	LMI, VMI, FNNT, MD
8. 2007/45/EB 76/211/EEB 75/107/EEB	Fasutu maisto prekių kiekis	Šaldytos ir konservuotos žuvies, jūros gėrybių, mėsos, grūdų produktų, konditerijos, duonos ir pyrago gaminių, alkoholinių ir gairviųjų gėrimų ir kt. fasutu maisto produktų kiekis	Prekes importuojančios, gamybos ir prekybos įmonės	Planiniai patikrinimai neturint pakankamos informacijos apie importuojamas ir gaminamas prekes, netikėti patikrinimai pagal vartotojų skundus	LMI, VMVT, MD
9. 2007/45/EB 76/211/EEB 75/107/EEB	Fasutu ne maisto prekių kiekis	Suskystintų naftos dujų balionuose, statybinių medžiagų, kieto kuro, buitinės chemijos, autochemijos, trašų, séklų ir kt. fasutu ne maisto	Prekes importuojančios, gamybos ir prekybos įmonės	Planiniai patikrinimai neturint pakankamos informacijos apie importuojamas ir gaminamas prekes, netikėti patikrinimai pagal vartotojų	LMI, VNMPI, MD

		produktų kiekis	skundus
--	--	-----------------	---------

Sutrumpinimai:

VMI – Valstybinė mokesčių inspekcija

VDI – Valstybinė darbo inspekcija

FNTT – Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba

MD – Muitinės departamentas

VMVT – Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba

VNMPI – Valstybinė ne maisto produktų inspekcija

ŽT – Žuvininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos

VASPVT – Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba